1847. N°. 108.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag avond.

WOENSDAG, 8 SEPTEMBER.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 7 September.

Wij zijn verzocht te melden dat de Hoogleeraar M. Siegenbeek voornemens is, op Donderdag den 23sten dezer, in de groote Akademische Gehoorzaal zijne 50-jarige dienst als Hoogleeraar aan deze Hoogeschool met eene Latijnsche redevoering te vieren.

— Onze Lezers herinneren zich dat wij in ons nommer van den 1sten dezer hebben gemeld, dat eene verzameling oude handschriften en drukwerken, welke vóór eenige jaren, door den Wel-Eerw. Heer F. H. G. van Iterson, in de papieren der Hervormde kerk te Weesp ontdekt, met veel moeite en kosten bijeenverzameld en tot een geheel gebragt, door ZWeleerw., met voorkennis van kerkmeesteren der Hervormde gemeente aldaar, ten behoeve der Koninklijke Bibliotheek, afgestaan was. Z. M. de Koning heeft, gelijk mede reeds gemeld is, dat aanbod aangenomen niet alleen, maar Ds. van Iterson (destijds Predikant te Arnhem, thans te Leyden) begiftigd met de orde van den Nederlandschen Leeuw, terwijl Hoogstdezelve aan kerkmeesteren voornoemd eene gouden medaille heeft geschonken, met verdere vermelding van het opschrift van dien penning en eenige der zeldzaamste boeken uit die verzameling.

Het *Journal des Débats*, dat meermalen berigten uit ons land op de wonderbaarlijkste wijze verminkt mededeelt, meldt (zie zijn nommer van den 3den dezer, blz. 2) uit Amsterdam:

De Heer Hison, boekenliefhebber in onze hoofdstad, heeft een rijke verzameling van zeldzame boeken die hij [NB.] *op zijne reizen door bijna alle landen van Europa heeft verzameld*, aan de Koninklijke boekerij geschonken. Onder deze boeken merkt men, enz.

— Een dagblad berigt dat de plaatselijke besturen zijn uitgenoodigd, om met de meeste zorg te werk te gaan in de afgifte van certificaten van goed gedrag aan personen, die zich in 's Rijks Overzeesche Bezittingen wenschen te vestigen, en om die niet anders uit te reiken dan op getuigenis van ter goeder naam en faam staande personen.

— Van de ll. Donderdag te Amsterdam door de Handel-Maatschappij geveilde 328,169 balen Java en 1,568 balen Sumatra koffij, zijn 2,847 koopen naar qualiteit, van 20 tot 29½ cents verkocht, en 430 koopen van 20 à 20½ cent opgehouden.

— Donderdag ll. stond te Arnhem voor het Provinciaal Geregtshof van Gelderland teregt, J. A. Mensink, tapper, wonende te Groenlo, beschuldigd van op den 19den April jl., voor de Arrondissements-Regtbank te Zutphen, in zake van Jan ter Linde, aangeklaagd van lasterlijke denuntiatie en laster, eene valsche getuigenis te hebben afgelegd, ten voordeele van den beklaagde. De uitspraak van het Hof is bepaald op den 9den dezer.

— Men verneemt dat de inspectie over de zich met verlof bevindende miliciens wederom dit jaar slechts éénmaal, en wel in de maand October aanstaande, zal gehouden worden.

— De *Staats-Courant* van Vrijdag ll. behelst de publicatie van den Gouv.-Generaal van Neêrlands Indië, van den 30sten April, waarbij de Neêrlands-Indische wetboeken zijn afgekondigd.

'sGRAVENHAGE, 6 September.

Z. M. heeft benoemd tot Gouverneur van Gelderland, Z. Ex. Baron Schimmelpenninck van der Oye, Oud-Minister van Binnenl. Zaken, thans Minister van Staat, Lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal en Kanselier der beide Nederl. Ridder-Orden.

— H. M. de Koningin is den 3den dezer van Soestdijk vertrokken, om eene reis naar Zwitserland te doen.

— Bij gelegenheid van den 7den verjaardag van den Erfprins van Oranje, is tot zijnen Gouverneur benoemd de Heer Aikema, 1ste Luitenant bij den Generalen Staf, gedetacheerd te Arnhem.

— Men verneemt, dat in de aanstaande Zitting van de Staten-Generaal in October zullen worden aangeboden nieuwe ontwerpen van wet, van het tweede en derde boek van het wetboek van strafregt.

— Men verzekert, dat de Luit-Generaal Schuurman, tot Kanselier der beide Nederl. Ridderorden zou worden verheven, in de plaats van Z. Exc. den Baron Schimmelpenninck van der Oye.

— Gisteren heeft de Markies de Thouars, herwaarts vervoerd ten gevolge van het vonnis bij verstek der Arr.-Regtb. alhier van 27 Mei jl., bij Deurwaarders acte zich verzet tegen dat vonnis. Daarop is hij in vrijheid gesteld, en zal de behandeling zijner zaak op nieuw plaats hebben op aanstaanden Donderdag.

DELFT, 6 September.

Donderdag ll. had in de nabijheid dezer stad het volgende ongeluk plaats: De spoortrein van half acht ure uit Rotterdam, na aan het station alhier halt gehouden te hebben, en zijnen togt naar 's Hage voortzettende, genaderd tot het hek bij de plek waar de molen de Eendragt gestaan heeft, had de conducteur der tweede klasse F. Smit, het ongeluk, doordien zijne jas aan het voorzegde hek bleef haken, achterover te slaan, waardoor het zijdelings gedeelte van het scheenbeen is versplinterd geraakt en eene breuk aan het kuitbeen met eene zware verwonding heeft doen ontstaan, benevens eene kwetsuur aan het hoofd. De wachter schoot op het gekerm van den ongelukkige toe, waarop onmiddelijk hulp kwam van het stationsgebouw, en werd hij vervolgens naar het gasthuis gebragt, waar eene goede verzorging en genees- en heelkundige hulp niets te wenschen zal overlaten. Waarschijnlijk zal eene afzetting niet noodig zijn, alhoewel zijn toestand beklagenswaardig is; op den trein zelf heeft men hem eerst te Rijswijk gemist.

ROTTERDAM, 6 September.

Eergisteren heeft men de torenspits op de alhier gebouwd wordende Zuiderkerk geplaatst, welke spits in eene van zink gegoten fleuron eindigt, waarvan de middellijn 1.52 el bedraagt; de bovenkant van de dusgenoemde vlam op gezegde fleuron, welke het hoogste punt van dit gebouw uitmaakt, is 62.89 ellen boven den vloer van het kerkgebouw, liggende deze vloer boven het Rottepeil of gewoon laag water 4.20 el. De zwaarte van de fleuron bedraagt 3328 Ned. ℔.

Bij gemelde gelegenheid, als wanneer de vlag van den toren des kerkgebouws wapperde, is het werkvolk, ten getale van omtrent 70, door den Heer aannemer J. van Limburgh, des avonds onthaald op ham, brood, boter, kaas, en ieder een flesch rooden wijn, tot het nuttigen waarvan zij gezeten waren in de groote loods die zich op het terrein bevindt, en behoorlijk door lampen en kaarsen verlicht was. De gasten maakten dankbaar en vrolijk gebruik van hetgene hun werd aangeboden, en een uit hun midden, zijnde een onderbaas, begroette uit aller naam de Heeren Gecommitteerden der Nederduitsche Gereformeerde gemeente, die tegenwoordig waren, op eene zeer gepaste wijze. Daarna werden onderscheiden feestdronken gedaan en heilwenschen ontboezemd, vooral op de geheele gelukkige voltooijing dezer statige kerk, alle achtervolgd door luid gejuich, afgewisseld door gezang, hetwelk al de gasten, door eenige muzijk begeleid, aanhieven. Dit een en ander had inderdaad een bevallig en opwekkend aanzien, vooral bij het opmerken van den zegen, die tot dus verre op deze belangrijke onderneming rust. Wij kunnen hier met genoegen bijvoegen dat alles in de beste orde is afgeloopen, en geene klagten hoegenaamd over eenige ongeregeldheden te doen zijn. Men zegt dat Heeren Gecommitteerden ook een bewijs van belangstelling en tevredenheid aan deze lieden gegeven hebben, door aan ieder hunner f 2 toe te kennen.

AMSTERDAM, 6 September.

Den 23sten der vorige maand is alhier gehouden de achttiende algemeene vergadering van de Maatschappij *tot Bevordering der Toonkunst*, onder het voorzitterschap van den Hoogleeraar Mr. C. A. den Tex, die de vergadering met eene toepasselijke aanspraak heeft geopend. Daarna is door den Secretaris van het Hoofdbestuur, den Heer J. P. Heye, een uitgebreid verslag voorgelezen, betreffende den toestand der Maatschappij in het algemeen en der afdeelingen in het bijzonder. Uit dit verslag is onder anderen gebleken, dat het geheele aantal leden thans 1488 bedraagt, en wel 1286 gewone leden, 29 leden-kunstenaars, 112 honoraire leden, 27 corresponderende leden en 34 leden van verdienste. Onder de afdeelingen, welke vooral in bloeijenden toestand verkeeren, worden die genoemd, welke te 's Gravenhage en Haarlem gevestigd zijn.

De uitslag van de bemoeijingen der Maatschappij, tot bevordering der muzikale compositie hier te lande, is in het afgeloopene jaar minder gunstig geweest dan in de vorige jaren, daar geen der op de uitgeschrevene prijsvra-

gen ingekomene antwoorden eene bekrooning waardig is gekeurd. Op de prijsvraag, eene Psalm met orchest, waren drie antwoorden ingekomen. Volgens de beoordeelingen van buitenlandsche toonkunstenaren, konden slechts twee derzelve eenigermate in aanmerking komen, als niet geheel zonder verdiensten. Men heeft besloten, aan de componisten dier beide werken, ingezonden onder de spreuken: »*die 't schoon gevoelloos schouwt*," enz., en »*des Lebens schönste Blumen*" enz. loffelijke vermelding en eene premie van aanmoediging, ten bedrage van *f* 40, toe te kennen. — Op de prijsvraag, zes quartetten, was één antwoord ingekomen, met het motto: »*Im Liede verjungt sich*," enz., 't welk mede de bekrooning niet waardig is geoordeeld, doch waarvan, als niet zonder verdiensten, loffelijke vermelding zal worden gemaakt, wanneer de inzender dit wil aannemen.

Daarop zijn de nieuwe prijsvragen voorgesteld, en is herinnerd, dat als prijsvraag blijft uitgeschreven, ter beantwoording vóór of op den 1sten December 1847, eene quartet voor piano, viool, alt en violoncelle; premie *f* 200. Voorts zijn als nieuwe prijsvragen uitgeschreven: *a.* Eene sonate voor piano, premie *f* 50; *b.* Twaalf quartetten voor mannenstemmen, premie *f* 60; *c.* Sopraan-aria met koor, voor orchest- en bijgevoegde piano-begeleiding, premie *f* 50; *d.* Hymne voor mannenkoor (zonder begeleiding), premie *f* 40; *e.* Psalm voor orchest en ondergelegde piano-begeleiding, premie *f* 400. De termijn voor de beantwoording is, voor de vier eerste prijsvragen, bepaald op den 31sten December 1847, voor de laatste op den 31sten December 1848.

Vervolgens is men overgegaan tot het verkiezen van het bestuur der Maatschappij, en is het gebleken, dat de Heer A. C. G. Vermeulen als algemeene Secretaris is herkozen. Voorts zijn weder ingekozen de Heeren W. de Vos, Jacobz., als algemeene Penningmeester, en J. P. Heye, als Hoofdbestuurder-Secretaris. Bij het doen eener keuze van eenen nieuwen Hoofdbestuurder, in plaats van den aftredenden Heer Mr. Hugo Beyerman, is beraadslaagd over de vraag, of het wenschelijk moest worden geacht, om een' toonkunstenaar van beroep en tevens van algemeen erkende verdiensten tot die betrekking te benoemen. Daar men meermalen ten onregte aan de Maatschappij heeft verweten, dat zij aan toonkunstenaren van beroep geen regt liet wedervaren, heeft het Hoofdbestuur gemeend, dat geen meer afdoend blijk van de ongegrondheid van dit beweren kon worden gegeven, dan dat door de gezamenlijke afdeelingen een zoodanige toonkunstenaar werd geroepen, om als Hoofdbestuurder mede te werken tot het regelen van de werkzaamheden der maatschappij en het bevorderen van hare belangen. Het Hoofdbestuur heeft daarop Candidaten voor die betrekking voorgesteld, uit welke de Heer J. B. van Bree is gekozen door de afgevaardigden der afdeelingen, welke daardoor hebben getoond, dat zij in de denkwijs van het Hoofdbestuur volkomen deelden.

Als Voorzitter der Maatschappij is voor het volgende jaar benoemd de Heer Dr. J. J. Viotta.

— In den afgeloopen nacht, ruim 1 ure, is er brand ontstaan op den Vijgendam, in den Boekwinkel van de Heeren C. van der Beek & Co., welke spoedig zoo hevig toenam, dat het geheele perceel is uitgebrand en de belendende perceelen aanmerkelijk beschadigd zijn. Ongeveer ten 5 ure was men den brand zoo ver meester, dat het gevaar voor verderen voortgang als geweken beschouwd kon worden. De Heer C. van der Beek bevindt zich op dit oogenblik buiten 's lands.

ALKMAAR, 3 September.

Gisteren nacht had alhier een diefstal plaats, welke zich meer door vermetelheid der daders dan wel door de waarde van het gestolene onderscheidt. De dader, of welligt daders, zijn door overklimming in eenen tuin gekomen, en na vruchteloos beproefd te hebben in een sterk bewoond huis te geraken, is het hun eindelijk gelukt in een belendend perceel en tot in de slaapkamer van twee vrouwen binnen te dringen, en na het waslicht ontstoken te hebben, zich van het in die kamer bevindend tafelzilver en eenige toiletstukken meester te maken. Het schijnt echter, dat zij door meerdere vertrekken ook in de slaapplaats der dienstboden zijn geweest, en men mag het zeer gelukkig achten, dat eerst kort na hun vertrek de vrouwen wakker zijn geworden, daar welligt anders alles zou aangewend zijn om de bewijzen hunner misdaad te verwijderen.

DEN HELDER, 3 September.

De nieuwe ingedijkte Prins-Hendrik-Polder is geheel onder water geloopen, ten gevolge van drie doorbraken, veroorzaakt door den Noordwesten storm van heden nacht.

— Heden nacht is op de Eijerlandsche gronden gestrand het schip Hendrika Jantina, Kapt. Arend Struik, met rogge van Petersburg naar Amsterdam; schip en lading zullen weg zijn. De Kapitein en vijf man der equipage zijn gered.

— Aan het strand is het onderste boven aangedreven een kofschip, vermoedelijk met hout beladen, en waarvan de equipage zal zijn verongelukt.

— Een Wieringer schuit, komende van Vriesland, is drijvende gevonden in de Zuiderzee; de schipper zal verongelukt zijn, daar de schuit alle teekenen droeg van overzeild te zijn geworden. Men had hiervan echter nog niets verder vernomen.

UTRECHT, 5 September.

Gisteren middag werd de IJzergieterij van de Heeren de Waal en v. Driest, alhier vereerd met een bezoek van den Heer Gouverneur dezer provincie. Z. Exc. was tegenwoordig bij het gieten van een stuk gietwerk ter zwaarte van 6000 ℔, hetwelk even als verscheidene kleinere gietingen naar wensch afliep. Vervolgens bezigtigde Z. Exc. de geheele fabriek, en werd onder andere werktuigen opmerkzaam gemaakt op eene stoommachine en drijfwerk voor 's Rijks Munt onderhanden, alsook op eene voor Z. M. den Koning, in zijne bezittingen te bezigen.

— Bestuurderen van het *Genootschap voor Landbouw en Kruidkunde* hebben ter kennis van de belanghebbenden gebragt, dat op de 12de tentoonstelling, welke hier geopend zal zijn in het locaal naast den schouwburg, den 18, 19 en 20sten dezer, ter mededinging aan een ieder worden uitgeloofd, de navolgende medailles:

1. De tweede gouden medaille of *f* 40 voor de verzameling van groenten, welke door keurigheid van soort en verscheidenheid het meest uitmunt, en de zilveren medaille of *f* 10 voor de daarbij het naast in aanmerking komende.

2. De zilveren medaille voor eene schoof rogge, welke uitmunt door goed stroo, de best gevulde aren en het zwaarste koren; benevens 5 kop uitgedorscht koren van hetzelfde gewas.

3. De zilveren medaille voor eene schoof tarwe, welke uitmunt door goed stroo, de best gevulde aren en het zwaarste koren; benevens 5 kop uitgedorscht koren van hetzelfde gewas.

4. De zilveren medaille voor eene schoof boekweit, welke uitmunt door hoeveelheid van zaad en grootte en zuiverheid van korrel, en 5 kop uitgedorschte boekweit, mede van hetzelfde gewas.

De voorwerpen moeten vrachtvrij worden ingezonden van den 16den tot den 17den dezer, 's morgens voor 9 ure; vooraf zal aan den Secretaris moeten opgegeven worden wat men voornemens is in te zenden. Ook wordt eene verklaring verlangd, dat het in te zenden koren of door den inzender is geoogst van een stuk land, niet kleiner dan een half bunder, en dat de schoof niet gemaakt is van uitgezochte halmen of planten.

— De *Utr. Courant* deelt nog het volgende berigt mede omtrent den onlangs in nog krachtvollen leeftijd overleden Heer J. J. Dodt, van Flensburg, Lector in de Hoogduitsche taal aan de Hoogeschool en Amanuensis bij de Akademische-Bibliotheek alhier. Vele geleerde genootschappen, ook de Maatschappij van Nederl. Letterkunde, hadden den ijverigen vreemdeling tot Lid benoemd, want zijne alomvattende kennis van zaken, ontsproten uit een onbegrijpelijk onuitputtelijk geduld in het nalezen en verstaan van alle documenten, welke onze rijke Bibliotheek bevat, en die slechts zelden de oplettendheid tot zich trekken, vorderde dat men hem naar waarde schatte, dat men hem waardeerde en hem ondersteunde. Waar men zijne hulp, zijne kennis verlangde, was hij steeds gereed, om belangeloos datgene op te sporen en aan te wijzen, wat men noodig had, en het kostte hem nimmer te veel moeite, om aan elke wetenschap bijdragen te leveren, welke dikmaals van het hoogste belang waren. Door zijnen ijver kwam er eene volledige en allernuttigst ingerigte katalogus der Bibliotheek tot stand, en zag menig werk van hooge verdiensten het licht. Onder dezen hield hij zich tot zijne laatste oogenblikken van gezondheid bezig met het hoogst belangrijke *Archief voor Kerkelijke en Wereldsche Geschiedenissen*; dit werk stond onder begunstiging van Z. M. den Koning. Het laatste deel zal binnen eenigen dagen het licht zien en dus het werk besluiten. De wetenschap verliest in hem een onvermoeid voorstander; zijne gade een trouw huisvader, terwijl een zoon, die negen dagen na zijn afsterven het leven zag, thans van de vaderlijke zorg is verstoken, die hem voorzeker op den weg van kennis en wetenschap zou geleid hebben.

— Op den Rhijnspoorweg zijn in Augustus vervoerd 54,820 reizigers; voor deze ontvangen *f* 70,963, en voor goederen *f* 11,068.

LEEUWARDEN, 3 September.

De verwoesting door de muizen op vele plaatsen van de provincie aangerigt, is zoo aanmerkelijk, dat men er zich bijna geen denkbeeld van vormen kan, ja zelfs de berigten dienaangaande moeijelijk kan gelooven, indien men de plaatsen zelve niet heeft bezocht. Sommige landen zijn als het ware geheel ingegraven en zwart, en het is moeijelijk te berekenen, hoeveel nadeel aan sommige landbouwers is toegebragt. Ook de polderdijken hebben hier en daar veel te lijden gehad en zijn zoodanig doorkruisd van muizengangen, dat het te vreezen is dat zij niet tegen zwaren aandrang van water zullen bestand zijn.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

OOST-INDIE.

CEYLON, 28 Julij.

Den 25sten dezer is te Colombo het bronzen standbeeld van den geweZen Gouverneur Sir E. Barnes, dat uit erkentenis voor zijn bestuur, door het aanleggen van wegen en vele maatregelen tot vermeerdering der welvaart gunstig bekend, is opgerigt.

WEST-INDIE.

Op 1o. Januarij ll. bevonden zich op Curaçao 9,723 vrije personen, 5,436 slaven, op St. Martin 1,037 vrije pers., 1,654 slav., op St. Eustatius 766 vrije pers., 1,137 slav., op Bonaire 1,282 vrije pers., 673 slav., op Aruba 2,038 vrije pers., 561 slav., op Saba 996 vrije pers., 624 slav.; dus 15,847 vrije personen en 10,082 slaven, totaal 25,929 zielen.

RUSLAND.

PETERSBURG, 26 Augustus.

De legerberigten uit den Kaukasus luiden over het algemeen voor de Russen niet ongunstig; onderscheiden stammen hadden zich weder onderworpen en

gijzelaars gegeven; die dit laatste geweigerd hadden, waren streng getuchtigd. De cholera rigtte nog verwoestingen aan, hoewel zij aan het afnemen was.

— In de eerste 7 maanden van dit jaar zijn 2084 schepen meer de Sond doorgezeild, dan in 1846.

ZWEDEN.

STOKHOLM, 23 Augustus.

Ter herinnering aan Koning Olof, den stichter van het onafhankelijk rijk van Noorwegen en invoerder van het Christendom aldaar, heeft Koning Oscar eene nieuwe Noorweegsche Ridderorde ingesteld, onder de benaming van St. Olofs-orde.

SPANJE.

MADRID, 30 Augustus.

De pogingen door den Generaal Narvaez aangewend om een nieuw Ministerie te vormen, zijn niet geslaagd. Hij had aan de Koningin eene lijst van 18 personen aangeboden, welke lijst echter aan H. M. niet behaagde, en toen moet zij hem de gegeven volmagt weder ontnomen hebben. Niemand anders was tot hiertoe met het zamenstellen van een nieuw Kabinet belast.

PORTUGAL.

LISSABON, 23 Augustus.

Er is hier weder een nieuw Kabinet in elkander gezet. De nieuwe Ministers zijn de volgende: Binnenl. Zaken, Aut. de Acevedo Mello e Carvalho; Eeredienst en Justitie, F. A. Fernandez da Silva Ferrero; Buitenl. Zaken, de Brigadier Baron de Nuestra Senora de la Luz; Financiën, Kolonel Marino Miguel Franzini; Marine en Koloniën, Juan de Fontes Pareira de Mello; Oorlog de Brigadier Baron de Almeï Folla. — Deze Ministers hebben een programma uitgegeven, waarin zij hoofdzakelijk hun voornemen betuigen om zich getrouw te houden aan de staatsregeling en de wetten. Zij willen het verledene volkomen vergeten (het is zeer twijfelachtig of dit onbepaald wenschelijk is. Menigeen vergeet het verledene zoo geheel, dat de geschiedenis in plaats van hem lessen voor de toekomst te geven, voor hem door verduistering van verstand of verharding des harten, tot groot nadeel van wenschelijken vooruitgang en welvaart der maatschappij, een gesloten boek blijft), zij zeggen dit te zullen doen, om partij te kunnen trekken van bekwaamheid en verdiensten, waar die ook gevonden worden. Spaarzaamheid en regtvaardigheid zal hunne handelingen kenmerken. Zij zullen de noodige wijzigingen in de staatsregeling aan de Cortes ter overweging voorstellen, voor wier bijeenroeping geene thans onbezette ambten zullen vervuld worden. Zij die in het beheer der geldmiddelen ontrouw hebben gepleegd, zullen ter verantwoording worden geroepen. De staatsschulden zullen betaald worden, — zoo ver de schatkist het toelaat.

Voorts wordt het nieuwe Ministerie aldus beschreven: De Minister van Oorlog, Baron de Almeï Folla, was laatstelijk Command.-Generaal der Artillerie in het leger des Hertogs van Saldanha. De Brigadier Baron de Nuestra Senora de la Luz, Minister van Buitenl. Zaken, bekleedde gedurende den jongsten burgeroorlog, de betrekking van Kwartiermeester-Generaal, onder den Maarschalk Saldanha. Even als de eerstgenoemde, heeft hij zijnen adelijken titel op het slagveld van Torres Vedras verworven. Hij is wel een man van talent maar niet genoeg staatsman. De Colonel Marino Miguel Franzini, de nieuwe Minister van Finantiën, is een achtingswaardig man, die zich veel met de beoefening van statistiek heeft bezig gehouden; zijne trouw en eerlijkheid zijn bekend, maar hij is oud en te bevooroordeeld voor Minister. De nieuwe Minister van Binnenl. Zaken, Antonio de Acevedo Mello e Carvalho, is een talentvol regtsgeleerde. Die van Eeredienst en Justitie, F. A. Fernandez da Silva Ferrero, is bekend als een oud aanhanger van het politieke stelsel van den Graaf van Thomar.

— In den namiddag van 21 Augustus wierp het Engelsche eskader, onder bevel van Charles Napier, het anker ter reede van Lissabon. Het bestaat uit vijf linieschepen, een fregat en vier stoombooten.

ITALIE.

ROME, 26 Augustus.

De Paus heeft vergunning verleend tot het aanleggen van eenen spoorweg naar de Napelsche grenzen bij Ceperano en van een' naar de grenzen van Modena. De eerste weg zal op 92,000, de tweede op 1,100,000 scudi te staan komen. (Een scudi is ƒ2.50 Ned.)

— Den 22sten overleed de vertrouwde vriend en biechtvader van den Paus, de voortreffelijke Graziosi, in den ouderdom van 54 jaren. Aan hem heeft de Paus zijne geleerde vorming te danken.

— Het observatie-corps, hetgeen bij Forli te zamen getrokken wordt, zal uit 15,000 man bestaan.

— Voor eenige dagen aanvaarde de Opperrabijn der Synagoge albier, Mozes Israël Kazzan, op eene plegtige wijs zijne betrekking. Hij had tot dat doel eenen Hebreeuwsche Psalm gedicht, welke Pius IX ten onderwerp had, alsook de nationale garde en de als echte zonen behandelde Israëliten, wier verstooten toestand met eenige roerende verzen schoon en treffend geschilderd werd. Kazzan behoort tot hen, welke zich wegens de opvoeding der jeugd verdienstelijk hebben gemaakt en met den wensch bezield zijn, den zedelijken toestand van hunne landslieden langzamerhand grondig te verbeteren.

TOSCANE.

Bij een bevelschrift van den 27sten heeft de Groothertog eenen Staatsraad ingesteld, waarvan de uitstekendste mannen van het land een deel uitmaken. Deze Raad zal zich dadelijk moeten bezig houden met de inrigting van eene burgerwacht en de hervorming van het gemeentebestuur. Ook is eene ministeriële verandering in liberalen zin geschied.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 28 Augustus.

De groote geldhandelaars stellen in den tegenwoordigen staat van zaken weinig vertrouwen, en beschouwen vooral de Spaansche aangelegenheden uit een ongunstig oogpunt.

— De veranderingen in het tarief, welke met den besten uitslag bekroond zijn, zullen in het volgend jaar worden voortgezet, en bijzonder den suiker, het porselein en de katoenen waren betreffen. De vermindering van het regt op den suiker zal 18 flor. per quintaal bedragen. De koffij, welker regten nu reeds van 21 tot 12 flor. verminderd zijn, heeft voor de schatkist een aanmerkelijk hooger bedrag door meerderen invoer opgeleverd.

— Naar de Oostenrijksche Staten in Italië zijn 16 bataillons voetvolk en 8 escadrons ruiterij op marsch gegaan.

PRUISSEN.

BERLIJN, 28 Augustus.

Het Polen-proces, dat met ijver wordt voortgezet, zal ten minste 8 maanden duren; van zulk een monstergeding in het regtswezen is geen ander voorbeeld.

— Prins Karel, neef van den Koning, die te Bonn studeert en aldaar met levensgevaar een mensch uit het water heeft gered, heeft van Z. M. de groote reddingsmedaille ontvangen.

— Er is zulk eene hoeveelheid moezel- en rhijnwijn in de Rhijnprovinciën, dat uitmuntende soorten voor 30 centen de kruik verkocht worden.

BREMEN.

4 September.

De toevloed van landverhuizers wordt hier thans weder grooter; de meesten gaan naar Noord-Amerika, de minsten naar Brazilie en Port-Natal. Een schip met Oud-Lutherschen is dezer dagen naar Zuid-Australie vertrokken.

ENGELAND.

LONDEN, 4 September.

De Koningin heeft gelast dat er openbare dankzeggingen voor den overvloedigen oogst zouden worden gedaan.

— Sir Harry Smith nieuw benoemd Gouverneur van de Kaap de Goede Hoop, zal den 16den dezer derwaarts vertrekken.

— Een scheikundige heeft eene ontdekking gedaan van eene zelfstandigheid, die in verhouding van 1 op de 100 deelen rattenkruid, dit vergif overal maar het zich bevindt, doet herkennen. De kleur van het voedsel of den drank, waarin het gedaan wordt, wordt plotseling veranderd. De uitvinder stelt voor, dat de Regeringen verbieden, op de zwaarste straffen, eenig rattenkruid te verkoopen, dat met die zelfstandigheid niet vermengd is.

— Zekere Juffrouw E. Huët, die van Jersey naar Guernsey was gevaren is op den overtogt zoo geweldig door zeeziekte aangetast, dat zij even aan land zijnde is overleden. Allerzeldzaamst is het, dat de zeeziekte zoo hevig wordt dat zij den dood ten gevolge heeft, zoo dat welligt het bijzonder gestel dezer dame daartoe heeft medegewerkt.

— Zondag ll. sloeg de bliksem, in de kerk van het dorpje Welton, terwijl de godsdienstoefening plaats had, doodde een persoon en wondde 8 anderen.

— Het berigt van het vergaan van de stoomboot Glamorgan en het omkomen van 200 menschen is gelukkig onwaar geweest, wel had die stoomboot eene onaangename reis gehad en was een plaat van den stoomketel gesprongen, doch verder had men geen nadeel ondervonden.

— In het dorpje Elton leeft thans eene vrouw, 107 jaren oud, welke in de afgeloopen maand nog werk op het veld verrigtte.

— Van de stad Chester, niet verre van Liverpool, wil men een spoorweg aanleggen naar Holyhead eene haven aan de oostelijke zijde van het aan de westkust van Engeland aldaar grenzend eiland Anglesey. De afstand van het eiland en de vaste kust in 290 Ned. ellen. Over deze zeeëngte, Menay geheeten, heeft de beroemde Ingenieur Stephenson aangenomen een brug of hangenden besloten gang (tunnel) te doen maken. In het midden der genoemde zeeengte staat de rots Britannia die bij eb zigtbaar is. Hierop zal men een pilaar zetten om de brug te ondersteunen, ter hoogte van ongeveer 70 Ned. el, 18 el 72 duim breed en 16 el 10 duim dik, voorts nog twee dergelijke op 139 el afstand van de beide stranden, en op 75 el van deze twee dikke muren.

Er zullen twee rijen buizen zijn, voor den doortogt heen en weder, van binnen van 8 el 15 duim en van buiten van 9 el middellijn, van gegoten ijzer de langste 1300 de kortste 600 ton zwaar. Men schat de kosten van het metselwerk op 200,000 £; het moet binnen een jaar gereed zijn. Aan iederen kant der brug zullen twee ontzaggelijke groote steenen liggende leeuwen worden geplaatst, ter hoogte van 3 el 62 duim.

— Een brief van den 30sten Junij van de Kaap de Goede Hoop, maakt melding van een gevecht tegen de Kaffers van den 15den, waarin de Engelsche troepen geslagen zijn en de Luitenant Russell is gesneuveld.

FRANKRIJK.

PARIJS, 5 September.

In de zitting van het Hof der Pairs van Maandag ll., is uit een gezegde van den Groot-Referendaris gebleken, dat de Hertog de Praslin hem in een bijzonder gesprek zijne misdaad bekend had.

— De *Gazette de France* berigt dat de Markies de Brignole-Salles, Afgezant van den Koning van Sardinië, heden middag ten 2 ure bij het Ministerie van Buitenlandsche zaken eene nota heeft ingeleverd, nagenoeg van den volgenden inhoud:

»In het geval dat Z. H. Pius IX den gewapenden bijstand van Z. M. den Koning van Sardinië, tegen den Oostenrijkschen inval mogt inroepen, zoude Z. M. meenen zijne hulp aan den Paus niet te moeten weigeren, als hebbende hij als Italiaansch vorst het regt, om de onafhankelijkheid van al de staten van het schiereiland te doen eerbiedigen, zoo als die door het tractaat van Weenen gewaarborgd is.”

Bij afwezendheid van den Heer Guizot, is deze nota ontvangen door den chef van het kabinet, die haar aan dien Minister moet opzenden.

Andere bladen spreken de inlevering dier nota tegen.

— De Heer Eynard heeft de verschenen renten der Grieksche leening aan Engeland betaald, ten bedrage van 500,000 fr.

— De steenkolen die eerst in 1321 aan de Loire werden uitgegraven, en in 1520 nog zoo weinig in gebruik waren dat de Medische faculteit te Parijs geraadpleegd werd of het gebruik niet schadelijk was voor de gezondheid, hetwelk zij ontkennend beantwoordde, zijn van toen af van lieverlede meer en meer in gebruik gekomen. In 1780 werden er al ongeveer 200,000 ton uitgegraven, terwijl de invoer nagenoeg even zooveel bedroeg. De afsluiting door de oorlog met Engeland en het meer gemakkelijke vervoer door verbetering van de middelen daartoe, gaven er nog meer uitbreiding aan. De invoer van 1790—1813 was niet veel meer dan 120,000 ton, terwijl het verbruik der inlandsche kolen tot 800,000 klom. Sedert 1818—1845 is het verbruik geklommen tot ruim 6 millioen ton, waarvan 2/3 inlandsche kolen, en alleen de onvolkomenheid der middelen van vervoer is oorzaak dat het verbruik der inlandsche kolen in evenredigheid niet meer is toegenomen, en hoe aanzienlijk dit cijfer zij, stelt het toch nog slechts 1/3 voor van het verbruik in Engeland.

— Men verhaalt dat de schoonbroeder van den Heer Montesquiou, die zichzelven van het leven heeft beroofd, de jonge Peyron, oud kweekeling van de polytechnische school, voor eenige maanden in het novitiaat der Jesuiten getreden is, naar men zegt een fortuin van vier mill. aan de orde afstaande.

— Een ambtenaar aan de bureaux te Algiers is in hechtenis genomen wegens verduistering van mandaten, welke hij door middel van valsche handteekeningen zou geënd hebben.

BELGIE.

BRUSSEL, 7 September.

Den 3den dezer is hier een vreeselijke moord gepleegd in het huis van den Heer Evenepoel, Rentmeester van den Graaf de Merode, die met zijne 40- of 50-jarige zuster, twee dienstmeisjes en een' knecht, die echter niet aldaar slaapt, een huis bewoont dat van voren met een' blinden muur, welke eene voorplaats omsluit, aan het plein St. Gery en van achter met een tuin aan de rivier de Senne uitkomt. De Heer Evenepoel was dien avond in den Schouwburg; de knecht volgens gewoonte ruim 9 ure 's avonds aan huis komende om voeder voor de paarden en honden zijns meesters, die elders geplaatst waren, te halen, vond de twee dienstmeisjes in een kamertje beneden vermoord, met vreeselijke wonden aan den hals en badende in haar bloed. De Jufvrouw van den huize lag, op gelijke wijs om hals gebragt, in eene bovenkamer. De meubelen waren opengebroken, juweelen en geld, waarbij Nederlandsche drieguldens, geroofd en geheel het huis vol bloedige sporen. Men heeft volstrekt geene aanduiding der daders, maar de knecht en twee andere manspersonen, vrijers zoo men zegt van de meiden, worden gevangen gehouden.

— Men verneemt nader dat de Somnambule, Mevrouw W., welke beschuldigd wordt tot den dood van den Heer Mocher aanleiding te hebben gegeven, en daarom in hechtenis genomen is, tot een oud adelijk Antwerpsch geslacht behoort. Zij is omtrent 42 jaar oud en werd dikwijls door dien Heer bezocht. De apotheker die gezegd werd de kruiden te hebben geleverd, heeft in een' brief aan een der Antwerpsche bladen zijne onschuld aan den dood van zijnen vriend betuigd.

ADVERTENTIEN.

Heden beviel van eenen ZOON, J. M. SLIGGERS, geliefde Huisvrouw van D. VELS HEYN.

LEYDEN, 6 September 1847.

De bekende en onbekende Schuldeischers van wijlen ARIE DE GROOT, laatstelijk zonder beroep, en op den 16den Maart jl. te *Noordwijk-Binnen* overleden, worden, ingevolge art. 1082 van het Burgerlijk Wetboek, opgeroepen, om op Woensdag den 26sten September 1847, des middags ten 4 ure, ten Kantore van den Notaris Mr. C. C. VAN DER SCHALK, te *Noordwijk-Binnen*, te komen nazien de **Rekening** en **Verantwoording** der Nalatenschap van voornoemden overledene, ten einde, indien er geen verzet plaats heeft, het bedrag van het hun toekomende te ontvangen, voor zoover het bedrag der Nalatenschap toereikende zijn zal.

De Voorwaarden omtrent het gebruik van Gaz, door Particulieren, zijn verkrijgbaar gesteld aan het Bureau der Stedelijke Gaz-Fabriek, alwaar ook nadere inlichtingen, te dezer zake te bekomen zullen zijn.

Bij S. N. KUYT EN ZOON is weder getrokken in de afgeloopene 202ste Kon. Ned. Loterij de volgende Prijzen en Premiën, als op:

No. 7141 *f* **10,000.**	No. 20499 *f* **5.000.**
No. 12076 Premie *f* **5,000.**	No. 3073 - **1,000.**
No. 7387 *f* **1,000.**	No. 7972 - **1,000.**
No. 19675 - **1,000.**	No. 20501 - **1,000.**

Zijn weder te bekomen voor de 203de Koninkl. Nederl. Loterij HEELE en GEDEELTEN van KOOPLOTEN, Prijs-Courant.

Leyden, 8 *September* 1847.

VRIJWILLIGE VERKOOPING,

in het *Heeren-Logement* aan den Burg binnen *Leyden*, op Vrijdag den 17den September 1847 bij Opveiling, en op Vrijdag den 24sten September 1847 bij Afslag, beide des voormiddags ten 11 ure, van een ruim, hecht en sterk HUIS en ERVE, waarin sedert vele jaren en nog heden eene **Apotheek** met **Laboratorium** is gevestigd, met eenen grooten TUIN daarachter, twee Binnenplaatsen, Gestukadoorden Gang met Marmeren Steenen bevloerd, onderscheidene Kamers, meest alle Behangen en met Schoorsteenen, ruime Keuken, Kelder, Kleeder- en Turfzolders; staande en gelegen binnen de Stad *Leyden*, op de Haarlemstraat omtrent de Turfmarkt, Wijk VI No. 370, 1416, 1417 en 1418, groot 7 Roeden en 14 Ellen; — welk Perceel in gebruik kan worden aanvaard met den 1sten November 1847, en zal kunnen worden bezigtigd Dingsdag en Donderdag van elke week, van 10 tot 1 ure, mits vooraf belet vragende.

Na de Opveiling zullen tot en met Donderdag den 23sten September 1847 Verhoogingen worden aangenomen, tegen genot van *een vijfde* van iedere Verhooging, ten Kantore van den Notaris H. J. HOFSTEDE te *Leyden*, alwaar nadere informatiën zijn te bekomen.

Men is van meening ten overstaan van den Notaris J. TOMAS, residerende te *Leyden*, op Zaturdag den 18den September 1847, aan den Burg aldaar, 's avonds te 6 ure, Vrijwillig in het Openbaar te Veilen en Verkoopen:

No. 1. Een HUIS EN ERVE, te *Leyden*, aan den Ouden Rhijn, omtrent de Dollebakkersteeg, Wijk VI. No. 122.

No. 2. Een HUIS EN ERVE, te *Leyden*, aan de zuidzijde van de Klikstraat, Wijk II. No. 461.

Daags vóór en op den Verkoopdag zullen de Percelen ter bezigtiging zijn.

Nadere informatiën te bekomen ten Kantore van voornoemden Notaris J. TOMAS, alsmede ten Kantore van den Notaris Mr. B. VAN BERKEL, te *Delft*.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

MAANDAG, 6 SEPTEMBER.

			Laagst. koers.	Hoogst. koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld. .	à $2\frac{1}{2}$	pCt.	$55\frac{15}{16}$	56	$55\frac{15}{16}$
Dito dito	» 3	»	$68\frac{1}{8}$	$68\frac{1}{4}$	$68\frac{1}{4}$
Dito dito	» 4	»	$87\frac{15}{16}$	$88\frac{1}{16}$	$87\frac{15}{16}$
O. I. Leening	» 4	»	88	$88\frac{1}{8}$	88
Amortisatie Syndicaat.	» $3\frac{1}{2}$	»	86		
Handel-Maatschappij	» $4\frac{1}{2}$	»	$168\frac{5}{8}$	$168\frac{3}{4}$	$168\frac{5}{8}$
Haarlemmermeer	» 5	»			
Aandeelen Rijn-Spoorweg. . . .	» $4\frac{1}{2}$	»			
Aand. Holl. Spoorweg Maatschap.	»	»	101		
BELGIE, Certificaten	» $4\frac{1}{2}$	»			
Dito Dito	» $2\frac{1}{2}$	»			
Dito. bij ROTHSCHILD	» $2\frac{1}{2}$	»	$48\frac{3}{4}$		
SPANJE, Leen. bij Ardoin van 85 £	» 5	»	$15\frac{1}{8}$	$15\frac{1}{4}$	
Dito bij dito, onbep. stukken. .	» 5	»	$14\frac{5}{8}$	$14\frac{7}{8}$	$14\frac{11}{16}$
Dito Binnenl. à 6 m.	» 3	»	$23\frac{1}{2}$	24	$23\frac{5}{8}$
Coupons Ardoins.	»	»	$12\frac{1}{2}$	$12\frac{9}{16}$	
PORTUGAL, te Londen	» 3	»	$25\frac{1}{4}$	$25\frac{3}{8}$	
Dito Dito	» 4	»	$25\frac{3}{8}$	$25\frac{1}{2}$	
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5	»	$105\frac{3}{8}$	$105\frac{3}{4}$	$105\frac{3}{8}$
Dito dito 1828 en 1829	» 5	»	$105\frac{1}{2}$		
Cert. bij dito 1831 en 1833 . .	» 5	»	$96\frac{1}{2}$		
Dito bij HOPE.	» 4	»	$89\frac{5}{8}$		
Dito bij STIEGLITZ & Co.	» 4	»	$89\frac{1}{4}$	$89\frac{5}{16}$	
Certificaten te Hamburg.	» 5	»			
Inschrijving in Assign.	» 6	»			
Certificaten van dito	» 6	»	71		
POLEN, Certificaten	» 4	»			
Dito Aandeelen met Loting . . .	fl. 300	*f*			
Dito dito	» 500	»	$141\frac{3}{4}$	142	
PRUISSEN, Loten van 50 R. . . .	» »	»			
OOSTENRIJK, Oblig. Weener Bank .	» 5	pCt.			
Idem	» 4	»			
Oblig. Metalliek	» 5	»	$102\frac{1}{4}$		
Idem	» $2\frac{1}{2}$	»	$52\frac{1}{4}$		
Aandeelen 28 Mei 1834	*f* 500	*f*			
Idem 1 April 1839	*f* 250	*f*			
NAPELS, Certif. bij Lam. en Bouw.	à 5	pCt.	$93\frac{3}{4}$		
BRAZILIE, ...	» 5	»	$84\frac{1}{2}$		
AMERIKA, ...	» 6	»			
Dito Bankactiën.	»	»			
MEXICO, ...	» 5	»			
VENEZUELA.	» $2\frac{1}{2}$	»	$37\frac{3}{4}$		

Koers van het Geld: Beleening $3\frac{3}{4}$, 4. Prolongatie 4. Wissel-Disconto 4 pCt.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.